

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering : 26 januari 2023

Zaaknummer : 468832

Onderwerp: : Verruimen mogelijkheden kleinschalige windmolens

De raad wordt voorgesteld

1. Uitnodigingskader lokale duurzame energieopwekking (d.d. 27 juni 2019) aan te passen voor kleinschalige windmolens met bijgevoegde Errata;
2. Een algemene verklaring van geen bedenkingen (vvgb) af te geven, zoals bedoeld in artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) voor het afwijken van het bestemmingsplan t.b.v. projecten voor de bouw van windmolens met een ashoogte tot en met 25 meter;
3. Bij inwerking treden van de Omgevingswet het bindend advies niet van toepassing te verklaren voor projecten voor de bouw van windmolens met een ashoogte tot en met 25 meter indien een omgevingsvergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 16.15a onder b Omgevingswet, nodig is.

Aanleiding

Ondernemers in het buitengebied willen in toenemende mate hun energieverbruik verduurzamen en zelfvoorzienend zijn. Naast het plaatsen van zonnepanelen op dak, verkent men ook de ruimtelijke mogelijkheden van het plaatsen van een kleine windmolen op of nabij het erf.

Concreet is, namens een melkveebedrijf a/d Zaaltesdijk 3 in Westendorp, gevraagd of het plaatsen van een kleinschalige windmolen (Bestatt BW10; 25m1 mast(as)hoogte) binnen het agrarisch bouwvlak mogelijk is. Net als enkele jaren geleden met de mini-zonnevelden voor particulieren, hebben we geen pasklaar antwoord. Enerzijds past het initiatief bij de bedoeling om lokaal energie duurzaam op te wekken daar waar het wordt gebruikt, anderzijds is het beleid (uitnodigingskader) gericht op de grootschalige opwek.

Uit een eerste toetsing blijkt dat er geen algemene verklaring van geen bedenkingen (vvgb) geldt voor een kleinschalige windmolen met 25m mast(as)hoogte. Voor kleine zonnevelden (t/m 5 hectare) geldt een vergelijkbare ruimtelijke impact. Voor dit type projecten is inmiddels een algemene vvgb afgegeven door uw raad. Daarnaast zorgen de huidige beleidstermen voor verwarring. Ashoogte en tiphoogte wordt door elkaar gebruikt en voor kleinschalige windmolens wordt een straal van 1km aangehouden voor minimale procesparticipatie, voor kleine zonnevelden is dat 400m. Om bovenstaande werkwijze ook voort te zetten onder de Omgevingswet wordt voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA) een extra categorie toegevoegd voor kleinschalige windmolens waar de raad geen 'bindend adviesrecht' voor nodig acht.

Wat wordt met beslissing bereikt

Met voorgestelde beleidsaanpassingen, het afgeven van een algemene vvgb en het uitsluiten van het bindend adviesrecht onder de Omgevingswet, kunnen de vergunningaanvragen voor kleinschalige windmolens bij (agrarische) bedrijven in het buitengebied voortvarender worden afgehandeld. Dat geldt dan ook voor het initiatief a/d Zaaltesdijk 3 in Westendorp.

Argumenten om in te stemmen met voorgestelde beslissing(en)

1.1 Het initiatief past bij de "bedoeling" om lokaal energie op te wekken voor eigen gebruik.

Steeds meer (agrarische) bedrijven in het buitengebied willen verduurzamen met het plaatsen van zonnepanelen op het dak en een kleinschalige windmolen op het erf. Vaak ligt het dak al vol met zonnepanelen en wordt de kleinschalige windmolen als sluitstuk voor een energieneutraal bedrijf gezien. Kleinschalige windmolens met een mast(as)hoogte

van 25m zijn inmiddels gangbaar. Dit type windmolen levert substantieel meer energie dan een windmolen met maximaal 15m aan mast(as)hoogte zoals nu geregeld is in het bestemmingsplan Buitengebied Oude IJsselstreek 2017.

1.2 Met een marginale beleidsaanpassing minder verwarring en reëlere voorwaarden voor participatie en mast(as)hoogte.

Het afstandscriterium voor participatie bij kleinschalige windmolens is 1 km terwijl die van kleine en middelgrote zonnevelden 400m is. Daarom het voorstel om voor deze categorie aan windmolens ook 400m te hanteren als eis voor minimale procesparticipatie. Daarnaast is de inpassingsmatrix voor wind aangepast. Zowel mini- (<15m ashoogte) als kleine-windmolens (≤ 25 m) maken deel uit van de categorie kleinschalige windmolens, waarbij de regels voor mini-windmolens reeds zijn opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied Oude IJsselstreek 2017.

2.1 & 3.1 Met een algemene vvgb voor het initiatief Zaaltesdijk 3 in Westendorp, wordt het ondernemersrisico acceptabel.

Concrete aanleiding voor dit voorstel is de vraag namens een melkveehouder a/d Zaaltesdijk 3 in Westendorp. Met een minimale aanpassing van de lijst met (categorieën aan) gevallen waarvoor een algemene vvgb geldt, kan de vergunningaanvraag worden voorbereiden en faciliteert de raad toekomstige initiatieven.

2.2 & 3.2 Met een algemene vvgb onder de Wabo en het uitsluiten van bindend adviesrecht onder de Omgevingswet, kan sneller worden gewerkt met aanvragen voor kleinschalige windmolens.

Voor het plaatsen van een kleinschalige windmolen met 25m ashoogte is nu een afwijking van het bestemmingsplan nodig waarbij een uitgebreide procedure (art. 2.12 lid 1, sub a onder 3° Wabo) wordt doorlopen, inclusief een verklaring van geen bedenkingen van de raad (art. 2.27 Wabo). Met dit voorstel worden toekomstige projecten voor de bouw van windmolens met een mast(as)hoogte tot en met 25 meter toegevoegd aan de lijst met activiteiten waarvoor een Algemene verklaring van geen bedenkingen geldt (raadsbesluit; d.d. 27 juni 2019). In bijlage 2 is de algemene vvgb lijst met (categorieën aan) gevallen als volgt aangepast: “Projecten voor de bouw van mini windmolens met een tijp hoogte kleiner dan 15 meter” wordt “Projecten voor de bouw van kleinschalige windmolens met een ashoogte tot en met 25 meter”.

In voorbereiding op de Omgevingswet is de algemene-vvgb-lijst vertaald naar de lijst van gevallen waarvoor wel en waarvoor geen (bindend) advies van de gemeenteraad nodig is voor een BOPA, als bedoeld in artikel 16.15a onder b Omgevingswet (raadsbesluit; d.d. 20 januari 2022). Daarom het voorstel om ook voor de bouw van kleinschalige windmolens met een mast(as)hoogte tot en met 25 m, het bindend adviesrecht uit te sluiten.

In navolging op vergunningaanvragen voor aanleg van zonnevelden tot en met 5 hectare, wordt ook voor kleinschalige windmolens tot en met 25m aan mast(as)hoogte de doorlooptijd korter en is er minder risico voor de ondernemer.

Kanttekeningen

A. Ook met een algemene vvgb blijft een uitgebreide Wabo procedure nodig voor kleinschalige windmolens

De wettelijke uitgebreide Wabo procedure blijft nodig voor een buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan. Met deze procedure voor een Omgevingsvergunning, op grond van Wabo 2.12, lid 1, sub a onder 3, blijft onderzoek en een ruimtelijke onderbouwing verplicht. De algemene verklaring van geen bedenkingen kent geen nadere bepalingen. Naast de algemene criteria voor inpassing wordt in het uitnodigingskader een ambtelijke toets voorgesteld op welstand (onderdeel van het erfensemble) en eventueel een onafhankelijk advies van een externe raadgevende partij.

B. Met het versoepelen van beleid en procedure voor kleinschalige windmolens verrommeld het landschap.

Met het uitnodigingskader is een potentiekaart voor windenergie vastgesteld. Het is niet aannemelijk dat op al deze bouwvlakken een kleinschalige windmolen wordt geplaatst met een ashoogte van 25m. Het aantal initiatieven blijft beperkt door de lange terugverdiëntijd en is vaak de laatste stap om als bedrijf energieneutraal te worden. Bovendien blijven de regels vanuit het bestemmingsplan rechtsgeldig en zijn kleinschalige windmolens bouwwerken die uitsluitend binnen het bouwvlak geplaatst mogen worden voor de eigen energievoorziening (bron: Bestemmingsplan Buitengebied OIJ 2017, o.a. art 3.1, lid ai). In de vergunningprocedure wordt hieraan getoetst. Dat geldt ook voor de inpassingscriteria uit het uitnodigingskader: “Ja mits onderdeel van het erfensemble en rekening houdend met de waarde bij de inpassing”. Visueel onderzoek moet aannemelijk maken dat rekening is gehouden met zichtlijnen in het (waardevolle) landschap.

Kosten, baten, dekking

Geen kosten.

Uitvoering

Planning

De algemene verklaring van geen bedenkingen treedt in werking na de dag van bekendmaking (lees publicatie).

Personeel

N.v.t.

Communicatie/participatie

De verklaring zal op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd in het huis-aan-huis blad, officiële bekendmakingen (online gemeentebblad) en de website van de gemeente Oude IJsselstreek.

Evaluatie/verantwoording

Het uitnodigingskader wordt geëvalueerd bij de doorvertaling naar het Omgevingsplan.

Algemene bijlagen

1. Errata met voorgestelde wijzigingen in het Uitnodigingskader lokale duurzame energieopwekking 2020 voor kleinschalige windmolens;
2. Algemene verklaring van geen bedenkingen;
3. Publicatietekst.

Achterliggende bijlagen (ter inzage voor raadsleden)

Geen

Burgemeester en wethouders,

Bob Konings

Otwin van Dijk

Waarnemend Secretaris

Burgemeester

Raadsvergadering d.d.

- conform voorstel
- zonder hoofdelijke stemming
- met algemene stemmen
-stemmen voor.....stemmen tegen
- aangenomen
- aangenomen met amendement.....
- aangehouden
- verworpen
- ter vergadering uitgereikt bij agendapunt
- in handen van B&W gesteld
- opmerkingen/toezeggingen.....
-